I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT,

annettu 14 päivänä helmikuuta 2002,

koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen seurannasta Eurooppa-neuvostolle keväällä 2002 esitettävän neuvoston ja komission yhteisen selvityksen valmistelemiseksi

(2002/C 58/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

palauttaa mieliin:

(1) Euroopan unionin uuden strategisen päämäärän, joka asetettiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 ja vahvistettiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa Tukholmassa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2001 ja jonka mukaan Euroopan unionista ”on tultava maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous, joka kykenee ylläpitämään kestävää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta”.

(2) Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston toteamuksen, että Euroopan koulutusjärjestelmät on mukautettava sekä tietoon perustuvan yhteiskunnan vaatimuksiin että korkeamman työllisyystason ja laadukkaamman työn tarpeeseen.

(3) Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston neuvostolle (koulutus) antaman tehtävän ”aloittaa laaja keskustelu koulutusjärjestelmien konkreettisista tulevaisuuden tavoitteista keskittyen yhteisiin huolenaiheisiin ja prioriteetteihin ja ottaen huomioon kansalliset erityispiirteet. Tarkoituksena on tukea Luxemburgin ja Cardiffin prosesseja ja esittää Eurooppa-neuvostolle laaja raportti keväällä 2001” (puheenjohtajan päätelmien 27 kohta).

(4) Koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen, jäljempänä ”selvitys”, jonka neuvosto (koulutus) hyväksyi 12 päivänä helmikuuta 2001, jossa otettiin huomioon komission ehdotus ja joka sisältää kolme konkreettista strategista tavoitetta sekä 13 liitännäistavoitetta ja jossa otetaan huomioon yhteiskunnan koulutukselle asettamat yleiset tavoitteet.

(5) Tukholmassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti koulutuksen merkitystä todeten: ”Perustaitojen, erityisesti tietoteknisen ja digitaalisen osaamisen parantaminen, on ensisijaisen tärkeää pyrittäessä tekemään unionista maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous. Tähän keskeiseen tavoitteeseen sisältyy koulutuspolitiikka ja elinikäinen oppiminen sekä tiede- ja teknologia-alan ammattilaisten rekrytointiongelman ratkaiseminen. Tietoon perustuvan talouden edellytyksenä on hyvä yleissivistävä koulutus, joka edistää työvoiman liikkuvuutta ja elinikäistä oppimista.”

(6) Tukholmassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi myös neuvoston ja komission tehtäväksi esittää ”keväällä 2002 kokoontuvalle Eurooppa-neuvostolle selvityksen, johon sisältyy koulutusjärjestelmien tavoitteiden seurantaa koskeva yksityiskohtainen työohjelma ja arviointi siitä, miten tavoitteet on saavutettu avoimen koordinointimenetelmän avulla ja maailmanlaajuisesti tarkastellen”.

(7) Selvityksen seurannasta 13 päivänä heinäkuuta 2001 annetut neuvoston päätelmät, joissa ilmoitettiin, että työskentely aloitettaisiin viipymättä erityisesti perustaitojen (tavoite 1.2), tieto- ja viestintätekniikan (tavoite 1.3) sekä matematiikan, luonnontieteen ja teknologian (tavoite 1.4) alueilla, joita korostettiin myös Tukholman Eurooppa-neuvoston päätelmissä.

(8) Komission 7 päivänä syyskuuta 2001 Tukholmassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston antaman toimeksiannon mukaisesti esittelemän tiedonannon ”alustava yksityiskohtainen työohjelma koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen seurannasta”, jota voidaan käyttää laadittaessa lopullista yhteistä selvitystä, joka annetaan neuvostolle hyväksyttäväksi 14 päivänä helmikuuta 2002 ja toimitetaan Barcelonan Eurooppa-neuvostolle,

VAHVISTAA, että

12 päivänä helmikuuta 2001 hyväksytyn selvityksen seurannassa olisi

— arvioitava selvityksessä mainittujen tavoitteiden saavuttamista, jotta neuvosto (koulutus) voi raportoida asiasta Eurooppa-neuvostolle aina, kun se katsotaan aiheelliseksi,

— tuettava koulutuspolitiikan suunnittelun ja täytäntöönpanon parantamista kaikilla tasoilla,

— kehitettävä edelleen jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja hyvien toimintatapojen vaihtoa, mikä parantaa työn tehokkuutta;

TOTEAA, että

komissio on perustanut kolme työryhmää, joiden tarkoituksena on osallistua avoimen koordinointimenetelmän täytäntöönpanoon selvityksen kolmen liitännäistavoitteen osalta;

KOROSTAA, että

selvityksen seurannan on tarpeen olla yhteisvaikutteinen seuraavien kanssa:

1) Euroopan työllisyysstrategia, Luxemburgin ja Cardiffin prosessien tehokas täytäntöönpano ja talouspolitiikan laajat suuntaviivat;

2) komission perustaman osaamista ja liikkuvuutta käsittelevän korkean tason työryhmän työskentely. Työryhmä esittelee joulukuussa 2001 kertomuksen, jonka perusteella komissio valmistelee Barcelonan Eurooppa-neuvostoa varten toimintasuunnitelman Euroopan työmarkkinoiden avaamiseksi kaikille vuoteen 2005 mennessä;

3) liikkuvuutta koskevan suosituksen ja toimintasuunnitelman jatkotoimiin liittyvän liikkuvuuden edistämisen arvioinnin yhteydessä toteutettavat toimet;

4) komission pian annettava tiedonanto elinikäisen oppimisen eurooppalaisen alueen toteuttamisesta, elinikäistä oppimista koskevasta muistiosta käytyjen keskustelujen jatkotoimena;

5) komission pian annettava tiedettä ja yhteiskuntaa käsittelevä toimintasuunnitelma, jolla edistetään eurooppalaista tutkimusaluetta ja joka laaditaan opetus- ja tutkimusministerien yhteisessä epävirallisessa kokouksessa Uppsalassa 1–3 päivänä maaliskuuta 2001 esittämän pyynnön perusteella;

6) komission 28 päivänä maaliskuuta 2001 antama tiedonanto ”eLearning-toimintasuunnitelma: Katse huomispäivän koulutukseen”, joka täydentää komission kokonaisvaltaista ”eEurope”-toimintasuunnitelmaa ja joka on suunniteltu merkittäväksi osaksi Euroopan työllisyysstrategiaa;

VAHVISTAA

ottaen huomioon seurannan maailmanlaajuisen ulottuvuuden sekä nykyisen kansainvälisen tilanteen ja sen vaikutukset Euroopan unioniin:

1) koulutuksen aseman syrjinnän, rasismin ja muukalaisvihan ehkäisemisessä kaikilla tasoilla sekä koulutuksen merkityksen kansalaistaitojen, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, suvaitsevuuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämisessä;

2) halukkuuden jatkaa koulutusalan liikkuvuutta edistävän avoimen eurooppalaisen alueen tukemista ja siten varmistaa kaikille yhtäläiset mahdollisuudet päästä koulutukseen;

3) että kansainvälinen avoimuus on olennainen osa koulutuksen laatua ja merkityksellisyyttä Euroopassa sekä sen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta maailmassa;

ON SOPINUT SEURAAVISTA SEURANTAA KOSKEVISTA PERIAATTEISTA:

1) Neuvosto, jäsenvaltiot ja komissio ovat kukin toimivaltuuksiensa rajoissa vastuussa seurantatyön tulosten varmistamisesta. Neuvoston tehtävä on yhteistyössä komission kanssa päättää koulutustavoitteiden pääaiheista sekä siitä, missä määrin käytetään indikaattoreita, vertaisarviointia, tietojen vaihtoa hyvistä toimintatavoista ja vertailuarvoja.

2) Selvityksen kolme konkreettista strategista tavoitetta ja 13 liitännäistavoitetta on toteutettava käytännössä. Liitteenä olevaan tilanneselvitykseen sisältyykin ehdotus kyseisiin tavoitteisiin liittyvistä avainasioista.

3) Eri tavoitteiden toteutumisen mittaus- ja muut seurantavälineet olisi määritettävä siten, että ne ovat poliittisen merkittävyyden kannalta perusteltuja. Avoimen koordinointimenetelmän asianmukainen soveltaminen eri tavoitteisiin edellyttää alan teknistä asiantuntemusta koulutusalan asianmukaisten indikaattorien ja muiden seurantavälineiden määrittämiseksi. Vertailukelpoiset tiedot ovat ennakkoedellytys indikaattorien ja vertailuarvojen soveltamiselle.

4) Paitsi edellä mainituilla mittausvälineillä, seurantaa voidaan yleisesti tukea kansainvälisessä yhteistyössä yleisesti käytetyillä menetelmillä kuten katsauksilla, mielipiteiden vaihdolla tietyn erityisalan asiantuntijoiden kesken sekä koehankkein, jotka koskevat selvitykseen perustuvan tietyn liitännäistavoitteen toteuttamista.

5) Seurannassa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin käynnissä oleviin prosesseihin, olemassa olevaan asiantuntemukseen sekä olemassa oleviin seurantavälineisiin ja verkostoihin, joita päätöksentekijöiden olisi käytettävä systemaattisemmin. Useiden avainasioiden seurantatoimien yhdistäminen saattaa olla asianmukaista.

6) Hakijamaat olisi aikanaan kutsuttava osallistumaan seurantaan;

TOTEAA VUOSIA 2001–2004 KOSKEVAN AIKATAULUN OSALTA SEURAAVAA:

a) aikataulua esitettäessä on otettu huomioon arvioitu yleinen kehitys vuoteen 2010 saakka, ja tätä kehitystä käsitellään kevään 2002 Eurooppa-neuvostolle annettavassa yhteisessä selvityksessä. Seurantatyön tuloksiin perustuvien selvitysten aikataulu otetaan mukaan Barcelonan Eurooppa-neuvostolle annettavaan selvitykseen;

b) työskentely kaikkien tavoitteiden osalta olisi aloitettava vuoteen 2004 mennessä;

c) seurantatyö järjestetään kolmessa vaiheessa liitteenä olevassa tilanneselvityksessä ehdotetun aikataulun mukaisesti. Ensimmäinen vaihe on jo alkanut;

d) seuraavien viiden alueen käsittely aloitetaan vuoden 2002 alkupuoliskolla:

— opettajien ja kouluttajien koulutuksen parantaminen (tavoite 1.1),

— resurssien paras mahdollinen käyttö (tavoite 1.5),

— kansalaisten aktiivisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukeminen (tavoite 2.3),

— liikkuvuuden ja vaihdon lisääminen (tavoite 3.4),

— eurooppalaisen yhteistyön edistäminen (tavoite 3.5);

e) saavutettua edistymistä tarkastellaan vuonna 2004;

KEHOTTAA KOMISSIOTA osana niiden Euroopan koulutusjärjestelmien tavoitteita koskevan selvityksen yhteistä seurantatyötä antamaan säännöllisesti tietoja asiaa koskevista toimistaan, myös asian käsittelyn edistymisestä komission työryhmissä.

LIITE

TILANNESELVITYS

YKSITYISKOHTAINEN TYÖOHJELMA 13 LIITÄNNÄISTAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI

Strateginen tavoite 1

KOULUTUKSEN LAADUN JA TEHOKKUUDEN PARANTAMINEN EUROOPAN UNIONISSA

LIITÄNNÄISTAVOITE 1.1 – OPETTAJIEN JA KOULUTTAJIEN KOULUTUKSEN PARANTAMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Luodaan edellytykset, joilla opettajia ja kouluttajia tuetaan asianmukaisesti heidän pyrkiessään vastaamaan tietoyhteiskunnan haasteisiin, mukaan lukien elinikäistä oppimista silmällä pitäen tapahtuvalla ammatillisella peruskoulutuksella ja työssäoloaikana annetulla koulutuksella.**

2. **Määritetään taidot, jotka opettajilla ja kouluttajilla on oltava, kun otetaan huomioon heidän muuttuva asemansa tietoyhteiskunnassa.**

3. **Varmistetaan, että opettajien ja kouluttajien ammattiin on riittävästi tulijoita kaikissa opetusaineissa ja kaikilla tasoilla, ja huolehditaan ammatin pitkän aikavälin tarpeista tekemällä opettajan ja kouluttajan ammatti entistä kiinnostavammaksi.**

4. **Pyritään saamaan opetus- ja koulutusalalle henkilöitä, joilla on muiden alojen ammattikokemusta.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuonna 2002 (toinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

— Opettajankoulutuksen eurooppalaisen verkoston (ENTEP) toiminta (seminaarit, tutkimukset)

— Vuonna 2001 käynnistetystä opettajia koskevasta Eurydice-tutkimuksesta (opetus- ja ammattiopetus) saadaan paljon määrällistä ja laadullista tietoa (loppuraportti odotettavissa vuoden 2002 lopulla)

— Cedefopin toiminta opettaja- ja koulutusverkostossa

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* —

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 3

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2, 4

LIITÄNNÄISTAVOITE 1.2 – TAITOJEN KEHITTÄMINEN TIETOON PERUSTUVAA YHTEISKUNTAA VARTEN

A. **Avainasiat**

1. **Määritetään uudet perustaidot ja se, miten ne ja perinteiset perustaidot voidaan paremmin ottaa osaksi opetusohjelmia, miten ne voidaan oppia ja miten niitä voidaan pitää yllä.**
2. **Huolehditaan siitä, että kaikilla, myös heikommassa asemassa olevilla, erityistarpeita omaavilla, koulunsa kesken jätteneillä ja aikuisopiskelijoilla, on todellinen mahdollisuus oppia perustaidot.**
3. **Edistetään virallisten todistusten antamista perustaidoista.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2001 jälkipuolisko (ensimmäinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Perustaitoja käsittelevä komission työryhmä perustettiin syyskuussa 2001

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Vain peruskoulun käyneiden 18–24-vuotiaiden lukumäärän puolittaminen vuoteen 2010 mennessä (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 4)

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 2

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2, 3

LIITÄNNÄISTAVOITE 1.3 – JOKAISELLA ON OLTAVA MAHDOLLISUUS TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KÄYTTÖÖN

A. **Avainasiat**

1. **Huolehditaan laitteistojen ja opetusohjelmavalikoimien asianmukaisuudesta, jotta tietotekniikkaa ja sitä hyödyntäviä menetelmiä voidaan parhaiten käyttää opetuksessa ja koulutuksessa.**
2. **Kannustetaan tietotekniikkaan perustuvien innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien hyödyntämistä.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2001 jälkipuolisko (ensimmäinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

— Tieto- ja viestintätekniikkaa käsittelevä komission työryhmä perustettiin lokakuussa 2001

— eLearning-aloitteet ja komission toimintasuunnitelma

— Eurydice-tutkimukset:

— ICT@Europe.edu: Tieto- ja viestintätekniikka Euroopan koulutusjärjestelmissä (2001)

— Tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmät Euroopassa. Kansalliset koulutuspolitiikat, opetusohjelmat, opettajankoulutus (2000)

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Kaikille kouluille pääsy Internetiin ja multimediaresursseihin vuoden 2001 loppuun mennessä (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 5).

Tarpeellinen määrä opettajia osaa käyttää kyseistä tekniikkaa vuoden 2002 loppuun mennessä, jotta kaikille oppilaille pystytään tarjoamaan hyvä digitaalinen lukutaito (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 5).

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 1

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 2

LIITÄNNÄISTAVOITE 1.4 – TIETEELLISIIN JA TEKNISIIN OPINTOIHIN OTETTAVIEN MÄÄRÄN LISÄÄMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Lisätään kiinnostusta matematiikkaan, tieteeseen ja tekniikkaan varhaisesta iästä alkaen.**
2. **Motivoidaan yhä useampia nuoria valitsemaan matematiikan, luonnontieteen ja tekniikan alan opinnot ja ura erityisesti tutkimusalalla ja niillä tieteenaloilla, joilla on puutetta pätevästä henkilökunnasta, lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.**
3. **Vahvistetaan naisten ja miesten tasapuolista edustusta matemaattisia, luonnontieteellisiä ja teknisiä aineita opiskelevien keskuudessa.**
4. **Varmistetaan, että matematiikan sekä luonnontieteellisten ja teknisten aineiden päteviä opettajia on riittävästi.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2001 jälkipuolisko (ensimmäinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

— Matematiikkaa, luonnontieteitä ja tekniikkaa käsittelevä komission työryhmä perustettiin syyskuussa 2001

— Komission tiedonannon ”Kohti eurooppalaista tutkimusaluetta” jatkoselvitykset

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* —

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 2, 3, 4

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 1

LIITÄNNÄISTAVOITE 1.5 – RESURSSIEN PARAS MAHDOLLINEN KÄYTTÖ

A. **Avainasiat**

1. **Lisätään inhimillisiin voimavaroihin sijoittamista siten, että samalla varmistetaan käytettävissä olevien varojen oikeudenmukainen ja tehokas jakautuminen, jotta helpotettaisiin koulutukseen pääsyä ja parannettaisiin sen laatua.**
2. **Tuetaan sellaisten keskenään yhteensopivien laadunvarmistusjärjestelmien kehittämistä, joissa kunnioitetaan monimuotoisuutta koko Euroopassa.**
3. **Kehitetään julkisten ja yksityisten tahojen välisiä kumppanuusmahdollisuuksia.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuonna 2002 (toinen vaihe).

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

— Seuranta toteutetaan ensisijaisesti kansallisesti (alueellisesti ja jopa paikallisesti), koska resurssien parhaan mahdollisen käytön arviointi riippuu suuresti konkreettisista sosiaalis-taloudellisista ja kulttuurisista edellytyksistä. Tämä tavoite on poikittainen eli se liittyy yleisesti kaikkien muiden tavoitteiden toteuttamiseen. Huomattakoon myös, että joissakin asioissa tehdään kansainvälistä yhteistyötä EU:n lisäksi muillakin foorumeilla (esim. OECD:ssä).

— olemassa oleva verkosto: ENQA

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* Inhimilliseen pääomaan asukasta kohti tehtäviä investointeja olisi lisättävä vuosittain merkittävästi (Lissabonin Eurooppa-neuvoston päätelmät, kohta 26).

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* Avainasia 1

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2 ja 3

Strateginen tavoite 2

KOULUTUKSEEN PÄÄSYN HELPOTTAMINEN

TAVOITE 2.1 – AVOIN OPPIMISYMPÄRISTÖ

A. **Avainasiat**

1. **Laajennetaan mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen tarjoamalla tietoa, neuvontaa ja opastusta kaikista käytettävissä olevista oppimismahdollisuuksista.**
2. **Järjestetään sellaista koulutusta, johon aikuiset voivat tehokkaasti osallistua siten, että koulutukseen osallistuminen voidaan yhdistää aikuisten muihin tehtäviin ja toimiin.**
3. **Varmistetaan, että kaikilla on mahdollisuus koulutukseen, jotta voitaisiin paremmin vastata tietoon perustuvan yhteiskunnan haasteisiin.**
4. **Edistetään joustavia oppimiskanavia kaikille.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2002 jälkipuolisko – vuoden 2003 loppu (kolmas vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Elinikäistä oppimista koskevaan komission muistioon liittyvä toiminta olisi käynnistettävä, ja se olisi yhdistettävä jäljempänä kohdassa 2.2 mainittuihin toimiin

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* —

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* Avainasiat 2 ja 3

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 4

LIITÄNNÄISTAVOITE 2.2 – OPPIMISEN KIINNOSTAVUUDEN LISÄÄMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Kannustetaan nuoria jatkamaan opiskelua pakollisen oppivelvollisuuden jälkeen, ja motivoidaan aikuisia ja annetaan heille mahdollisuus osallistua koulutukseen myös myöhemmissä elämänvaiheissa.**
2. **Kehitetään keinoja tunnustaa virallisin todistuksin virallisen opetusjärjestelmän ulkopuolinen oppiminen.**
3. **Pyritään lisäämään oppimisen kiinnostavuutta sekä virallisissa koulutusjärjestelmissä että niiden ulkopuolella.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2002 jälkipuolisko – vuoden 2003 loppu (kolmas vaihe).

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Elinikäistä oppimista koskevaan komission muistioon liittyvä toiminta olisi käynnistettävä, ja se olisi yhdistettävä edellä kohdassa 2.1 mainittuihin toimiin

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Vain peruskoulun käyneiden 18–24-vuotiaiden, jotka eivät ole koulutuksessa, lukumäärän puolittaminen vuoteen 2010 mennessä (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 4)

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 1

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2 ja 3

LIITÄNNÄISTAVOITE 2.3 – KANSALAISTEN AKTIIVISUUDEN, YHTÄLÄISTEN MAHDOLLISUUKSIEN JA SOSIAALISEN YHTEENKUULUVUUDEN TUKEMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Edistetään sitä, että kaikki kouluyhteisön jäsenet oppivat demokraattisia arvoja ja demokraattista osallistumista, jotta luodaan pohja kansalaisten aktiivisuudelle.**
2. **Otetaan yhtäläisiin mahdollisuuksiin liittyvät näkökohdat täysimääräisesti huomioon koulutuksen tavoitteissa ja toiminnassa.**
3. **Varmistetaan, että heikommassa asemassa olevilla tai niillä, jotka nykyisin otetaan heikommin huomioon, on tasapuolinen pääsy koulutukseen, ja motivoidaan heitä osallistumaan siihen.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuonna 2002 (toinen vaihe).

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Lissabonin jatkotoimet (sosiaalinen osallisuus)

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Vain peruskoulun käyneiden 18–24-vuotiaiden, jotka eivät ole koulutuksessa, lukumäärän puolittaminen vuoteen 2010 mennessä (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 4).

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 3

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2 ja 3

Strateginen tavoite 3

KOULUTUSJÄRJESTELMIEN LÄHENTÄMINEN YMPÄRÖIVÄÄN MAAILMAAN

LIITÄNNÄISTAVOITE 3.1 – YHTEYKSIEN VAHVISTAMINEN TYÖELÄMÄÄN JA TUTKIMUKSEEN SEKÄ YHTEISKUNTAAN YLEENSÄ

A. **Avainasiat**

1. **Edistetään koulutusjärjestelmien ja koko yhteiskunnan välistä tiivistä yhteistyötä.**
2. **Perustetaan kaikentyyppisten koulutuslaitosten, yritysten ja tutkimuslaitosten välisiä, molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia** [1]

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2002 jälkipuolisko – vuoden 2003 loppu (kolmas vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Monet toimet on toteutettava ensisijaisesti paikallisesti, koska asianomaisten toimijoiden, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, konkreettisen sosiaalis-taloudellisen edellytyksen vaikutus on merkittävä.

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* —

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 2

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 2

[1] Katso Lissabonin päätelmien 26 kappale.

LIITÄNNÄISTAVOITE 3.2 – YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Edistetään aloitteellisuutta ja luovuutta koko koulutusjärjestelmässä yrittäjyyden aikaansaamiseksi.**
2. **Helpotetaan liikeyrityksen perustamiseen ja hoitamiseen tarvittavien taitojen oppimista [1].**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2002 jälkipuolisko – vuoden 2003 loppu (kolmas vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Tälle tavoitteelle ei ehkä ole tarpeen perustaa erillistä seurantarakennetta. Seuranta voitaisiin sisällyttää perustaitoja koskevaan seurantaan (tavoite 1.2, alkaa vuoden 2001 jälkipuoliskolla).

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Edistetään yrittäjyyttä ja itsenäistä ammatinharjoittamista koskevaa koulutusta (työllisyyden suuntaviivat 2001, kohta 9).

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* —

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 2

LIITÄNNÄISTAVOITE 3.3 – VIERAIDEN KIELTEN OPPIMISEN PARANTAMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Rohkaistaan jokaista opettelemaan kahta ja tarvittaessa useampaa kieltä oman äidinkielensä lisäksi ja edistetään tietoisuutta vieraiden kielten opiskelun tärkeydestä kaikissa ikäryhmissä.**
2. **Rohkaistaan kouluja ja oppilaitoksia käyttämään tehokkaita opetusmenetelmiä ja motivoimaan oppilaitaan jatkamaan kielten opiskelua myöhemmin elämässään.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuoden 2002 jälkipuolisko – vuoden 2003 loppu (kolmas vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

Euroopan kielten teemavuoden jatkotoimet yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa. Komissio laatii vuoden 2003 alkuun mennessä ehdotuksia kielellisen monimuotoisuuden ja kieltenopiskelun edistämiseksi varmistaen samalla, että ne ovat johdonmukaisia koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen täytäntöönpanon kanssa.

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Kahta Euroopan unionin kieltä, muuta kuin oppilaan äidinkieltä tai -kieliä, tulisi opettaa vähintään kahtena peräkkäisenä vuotena yhtä kieltä kohden ja mikäli mahdollista, vielä pitemmällä aikajaksolla oppivelvollisuuden aikana (neuvoston päätöslauselma, annettu 31 päivänä maaliskuuta 1995).

---

[1] Ks. tavoitteita koskeva selvitys, s. 14, kohta 2.3.2 (5980/01).

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 1

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 2

LIITÄNNÄISTAVOITE 3.4 – LIIKKUVUUDEN JA VAIHDON LISÄÄMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Tarjotaan yksilöille ja koulutuslaitoksille, myös niille, jotka palvelevat heikommassa asemassa olevia, mahdollisimman laajat mahdollisuudet osallistua liikkuvuuteen, ja vähennetään jäljellä olevia liikkuvuuden esteitä.**
2. **Seurataan Euroopan laajuisen liikkuvuuden määrää, suuntia, osallistumisastetta sekä laatunäkökohtia.**
3. **Helpotetaan liikkuvuuden aikana hankittujen taitojen tunnustamista myös niistä annettavin todistuksin.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuonna 2002 (toinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta (suuntaa-antava luettelo):*

— Yhteisön liikkuvuusohjelmat: Socrates, Leonardo ja Nuoriso, EU:n tuki tutkijoiden liikkuvuudelle

— Komission ammattitaitoa ja liikkuvuutta käsittelevä korkean tason työryhmä

— Komission työryhmä, joka perustetaan seuraamaan (Nizzan Eurooppa-neuvoston ehdottaman) liikkuvuutta koskevan toimintasuunnitelman ja liikkuvuutta koskevan suosituksen täytäntöönpanoa

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:*

Lissabonin Eurooppa-neuvoston päätelmien kohta 13 tutkijoiden liikkuvuudesta ja kohta 26 opiskelijoiden, opettajien sekä koulutus- ja tutkimushenkilöstön liikkuvuudesta.

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1 ja 2

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2 ja 3

LIITÄNNÄISTAVOITE 3.5 – EUROOPPALAISEN YHTEISTYÖN EDISTÄMINEN

A. **Avainasiat**

1. **Parannetaan tunnustamismenettelyjen tehokkuutta ja nopeutta jatko-opintoja, koulutusta ja työllisyyttä varten koko Euroopassa.**
2. **Edistetään asiasta vastaavien laitosten ja viranomaisten välistä yhteistyötä yhteensopivuuden lisäämiseksi laadunvarmistuksessa ja akkreditoinnissa.**
3. **Edistetään koulutusmahdollisuuksia ja -rakenteita koskevien tietojen avoimuutta avoimen eurooppalaisen koulutusalueen luomiseksi.**

B. **Seurannan järjestäminen**

a) *Alkamisajankohta:* vuonna 2002 (toinen vaihe)

b) *Tämänhetkinen tai tuleva toiminta* (suuntaa-antava luettelo):

Poikittaisena tavoitteena tämä koskee kaikkien tavoitteiden toteuttamista ja koko koulutusneuvoston toimintaa. Siinä olisi pyrittävä yhteisvaikutukseen muiden toimien, erityisesti avoimuutta, tunnustamista ja laadunvarmistusta koskevien (Europass, NARIC/ENIC ja ENQA) sekä muissa kuin EU:n yhteydessä, kuten Bolognan prosessin tai korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamista Euroopan alueella koskevan yleissopimuksen (Lissabonin yleissopimus) yhteydessä toteutettujen toimien kanssa.

c) *Jo sovitut erityistavoitteet:* —

d) *Avainasiat, joihin voitaisiin soveltaa määrää mittaavia välineitä (suuntaa-antava luettelo):* avainasia 1

e) *Avainasiat, joita voidaan erityisen hyvin tarkastella laadullisesti, mukaan lukien hyvien toimintatapojen vaihto (suuntaa-antava luettelo):* avainasiat 1, 2 ja 3

LIITÄNNÄISTAVOITTEIDEN SEURANNAN ALOITTAMISAIKATAULU

Vaihe 1 (alkaa vuoden 2001 jälkipuoliskolla)

Tavoite 1.2 — Taitojen kehittäminen tietoon perustuvaa yhteiskuntaa varten

Tavoite 1.3 — Jokaisella on oltava mahdollisuus tieto- ja viestintätekniikan käyttöön

Tavoite 1.4 — Tieteellisiin ja teknisiin opintoihin otettavien määrän lisääminen

Vaihe 2 (alkaa vuonna 2002)

Tavoite 1.1 — Opettajien ja kouluttajien koulutuksen parantaminen

Tavoite 1.5 — Resurssien paras mahdollinen käyttö

Tavoite 2.3 — Kansalaisten aktiivisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukeminen

Tavoite 3.4 — Liikkuvuuden ja vaihdon lisääminen

Tavoite 3.5 — Eurooppalaisen yhteistyön edistäminen

Vaihe 3 (alkaa vuoden 2002 jälkipuoliskon ja vuoden 2003 lopun välillä)

Tavoite 2.1 — Avoin oppimisympäristö

Tavoite 2.2 — Oppimisen kiinnostavuuden lisääminen

Tavoite 3.1 — Yhteyksien vahvistaminen työelämään ja tutkimukseen sekä yhteiskuntaan yleensä

Tavoite 3.2 — Yrittäjyyden edistäminen

Tavoite 3.3 — Vieraiden kielten oppimisen parantaminen